

**Dr. Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Chhatrapati Sambhajanagar.**

431004, Maharashtra, India

NACC Re-accredited 'A' Grade

Office PBX : (0240) 24033900/400

Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223

Syllabus : (0240)

2403209/2403120/2403115

Web Site : www.bamu.ac.in

http://bamua.digitaluniversity.ac

स्थापना वर्ष : १९५८

**डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
मराठवाडा विद्यापीठ,**

छत्रपती संभाजीनगर.431004,

महाराष्ट्र, भारत

नॅक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त

Office : Syllabus Section

Email- Syllabus.unit@bamu.ac.in

कार्यालय :: अभ्यासक्रम विभाग ::

संदर्भ क्रं. अभ्यासक्रम विभाग./२०२३/ 2031

दिनांक- २६.१२.२०२३

प्रति,

प्राचार्य,

सर्व संलग्नीत महाविद्यालये,

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

मराठवाडा विद्यापीठ,छत्रपती संभाजीनगर.

**विषय :- श्री.शिवराज्याभिषेक -३५० संदर्भात महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या विविध स्पर्धा
घेण्याबाबत.**

महोदय/महोदया,

उपरोक्त संदर्भित विषयाच्या अनुषंगाने मा.कुलगुरु महोदय यांच्या आदेशान्वये आपणास कळविण्यात येते की, हिंदवी स्वराज्यच्या संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या राज्याभिषेकाला ३५० वर्ष पुर्ण होत आहेत यानिमित्त वर्ष २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात छत्रपती शिवाजी महाराजांचे जीवन चरीत्र आणि कार्य पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचावे यासाठी शिवचरीत्रासंबंधित संदर्भित पत्रान्वये आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात यावी, हि विनंती.

सोबत:- वरील प्रमाणे.

उपकुलसचिव,
शैक्षणिक विभाग

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-४११ ००१.

Web : www.dhepune.gov.in

E-Mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं. 020/26122119, 26051512, 26130627, 26124639

फॅक्स नं. 020/26111153.

क्र.: उशिसं/मवि-१/स्वा.अ.म./२०२३/१९२८५

दिनांक: १२.१०.२३

07 DEC 2023

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
२. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे / अभिमत विद्यापीठे / स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठे- महाराष्ट्र राज्य.

विषय: श्री. शिवराज्याभिषेक - ३५० संदर्भात महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या विविध स्पर्धा घेण्याबाबत.

- संदर्भ - १. शासनपत्र क्र.: संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.११०/विशि-५ दि. १.८.२०२३
२. मा. मंत्री, वने, सांस्कृतिक कार्ये, मत्स्यव्यवसाय- महाराष्ट्र राज्य यांचे पत्र दि. ११.७.२०२३

हिंदवी स्वराज्याचे संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकाला या वर्षी ३५० वर्ष पूर्ण होत आहेत. यानिमित्त सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात छत्रपती शिवाजी महाराजांचे जीवन चरीत्र आणि कार्य पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवणे यासाठी शिवचरीत्रासंबंधित विषयावर विद्यापीठ व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्याबाबत संदर्भाकित पत्रान्वये सूचित करण्यात आले आहे.

श्री. शिवराज्याभिषेक ३५० व्या वर्षानिमित्त महाविद्यालयीन तसेच विद्यापीठ स्तरावर आयोजित करावयाच्या स्पर्धाबाबतच्या माहितीसाठी संदर्भ पत्र क्र. २ ची प्रत सोबत जोडण्यात येत आहे. त्यानुसार पुढील आवश्यक कार्यवाही करण्याबाबतच्या सूचना आपल्या कार्यक्षेत्रातील प्राचार्य/संचालक/संस्था चालक, सर्व शासकीय/ अशासकीय अनुदानित/ विनाअनुदानित/ कायम विना अनुदानित/ मॉडेल डिग्री महाविद्यालये यांना देण्यात याव्यात.

विद्यापीठांस्तरावरील स्पर्धांचे आयोजन करताना त्यामध्ये महाविद्यालयांनाही सहभागी करून घेण्यात यावे.

(डॉ. शैलेंद्र देवळानकर)
शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १.

प्रत माहितीस्तव - मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.

12 JUL 2023

मत्स्यव्यवसाय/नोट/२९२५/२०
दिनांक ११/७/२३

मा. मंत्री, उ. व तंत्र शि./वस्त्रो./सं.का.
यांचे कार्यालय ६०७/६७

ई-ऑफीस क्र. :

मंत्री २४/७/२०२३

दिनांक

वने, सांस्कृतिक कार्ये, मत्स्यव्यवसाय

महाराष्ट्र राज्य

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

www.maharashtra.gov.in

दिनांक : 11 JUL 2023

प्रधान मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण)
स्वीकृत/नकारित
C-13.12.14.15
(चंद्रकांत दादा) पाटील
मंत्री
उच्च व तंत्र शिक्षण, वस्त्रोद्योग,
महाराष्ट्र राज्य
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

विषय : श्री शिवराज्याभिषेक - ३५० संदर्भात महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या विविध स्पर्धा घेण्याबाबत

महोदय,
वंदे मातरम.

हिंदवी स्वराज्याचे संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या ३५० व्या राज्याभिषेकाला यावर्षी ३५० वर्षे पूर्ण होत आहेत. महाराष्ट्र शासन श्री शिवराज्याभिषेकाचा हा ३५० वा महोत्सव राज्यभर मोठ्या प्रमाणात साजरा करीत आहे. यानिमित्ताने २०२३ - २०२४ या शैक्षणिक वर्षात छत्रपती शिवाजी महाराजांचे जीवनचरित्र आणि कार्य समाजातील पुढील पिढीपर्यंत पोहोचावे म्हणून विविध कार्यक्रम आणि उपक्रमांचे आयोजन करण्याचा निर्णय महाराष्ट्र शासनाने घेतला आहे.

महाराष्ट्रातील सर्व महाविद्यालये व विद्यापीठांमध्ये श्री शिवराज्याभिषेक-३५० महोत्सवानिमित्त शिवचरित्रासंबंधित विषयावर महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विविध स्पर्धा आयोजित केल्या तर नव्या पिढीला राष्ट्रभक्तीची प्रेरणा मिळेल तसेच छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या कार्याची संपूर्ण माहिती मिळेल. त्यातूनच भारताच्या उज्ज्वल भविष्याचा संकल्प त्यांच्या मनात रुजेल यात शंका नाही. या स्पर्धा आयोजित करण्यासाठी उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने पुढाकार घ्यावा व योग्य ती कार्यवाही करावी ही विनंती आहे.

श्री शिवराज्याभिषेक - ३५० निमित्त विविध स्पर्धांचे प्रस्तावित प्रारूप सोबत जोडले आहे.

कळावे,

आपला,

सुधीर मुनगंटीवार

मा. श्री. चंद्रकांतदादा पाटील

क. भा. मारी मंत्री - उच्च व तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र.

७-२५-७-२३

कार्यालय : १०४ (विस्तार), १ ला मजला, मंत्रालय, हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मुंबई ४०००३२. / दूरध्वनी ०२२- २२०२७९७४/ २२०२९७४२।
ई मेल : min.forest@maharashtra.gov.in | min.culture@maharashtra.gov.in | min.fisheries@maharashtra.gov.in

२२. विविध स्पर्धांचे आयोजन

महाराष्ट्रातील शालेय विद्यार्थ्यांना शिवचरित्राची ओळख व्हावी आणि त्यांना राष्ट्रभक्तीची प्रेरणा मिळावी यासाठी विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात येणार आहे. महाराष्ट्रातील सर्व मान्यताप्राप्त शाळांमध्ये या स्पर्धा अनिवार्य आहेत.

दि. १ ऑगस्ट २०२३ ते १५ ऑगस्ट २०२३ या कालावधीत या स्पर्धा शालेय स्तरावर आयोजित करण्यात याव्यात. दि. १५ ऑगस्ट २०२३ रोजी स्वातंत्र्यदिनाच्या कार्यक्रमात या स्पर्धांचे बक्षिस वितरण करण्यात यावे.

* स्पर्धेचा तपशील

स्पर्धा ४थी ते ५वी / ६वी, ७ वी / ८वी, ९वी, १०वी आणि ११वी, १२वी अशा चार गटात घ्यावी.

१) वक्तृत्व स्पर्धा

२) निबंध स्पर्धा

३) चित्रकला स्पर्धा

४) गीतगायन स्पर्धा

स्पर्धेत प्रथम, द्वितीय आणि तृतीय क्रमांक काढावे आणि दोन उत्तेजनार्थ क्रमांक काढावे. बक्षिसे अनुक्रमाने प्रथम, द्वितीय, तृतीय आणि उत्तेजनार्थ खालीलप्रमाणे द्यावीत.

१) स्मृतिचिन्ह, शिवचरित्र आणि रोख ७०० रुपये

२) स्मृतिचिन्ह, शिवचरित्र आणि रोख ५०० रुपये

३) स्मृतिचिन्ह, आणि रोख ३००

४) दोन उत्तेजनार्थ बक्षिसे स्मृतिचिन्ह, शिवचरित्र

* स्पर्धेचे विषय

१) आणि २) वक्तृत्व स्पर्धा / निबंध स्पर्धा

गट - १ (४ थी, ५ वी)

१ शिवरायांचे बालपण

२) शिवरायांची साहसकथा

गट - २ (६ वी, ७ वी)

१) श्री शिवराज्याभिषेक

२) राजांचा गड - रायगड

गट - ३ (८ वी, ९ वी, १० वी)

१) श्री शिवराज्याभिषेक - एक अपूर्व मोहळा

२) पराक्रमी शिवराय

गट - ४ (११वी, १२वी)

१) शिवराज्याभिषेकाचे परिणाम

२) शिवजन्मापूर्वीचा महाराष्ट्र

३) चित्रकला स्पर्धा

विषय

१) शिवचरित्रातील कोणताही प्रसंग

२) छत्रपती शिवरायांचा मावळा (उदा. तानाजी मालुसरे, बाजीप्रभु देशपांडे)

४) गीतगायन स्पर्धा

१) छत्रपती शिवाजीमहाराजांवरील कुठलेही गीत, पोवाडा

१) वक्तृत्व स्पर्धेसाठी विद्यार्थ्याला बोलण्यासाठी वेळेची मर्यादा, निबंध स्पर्धेसाठी शब्दमर्यादा बयोगटानुसार शाळेने शाळेने निश्चित करावी.

२) स्पर्धेची नियमावली शाळेने तयार करावी. परिक्षक म्हणून तज्ज्ञ शिक्षक काम पाहतील.

३) स्पर्धेचे फोटो, निकाल आणि बक्षिस वितरण, सहभागी विद्यार्थी संख्या इत्यादी अहवाल केंद्रप्रमुखांच्या माध्यमातून मा. गट शिक्षण अधिकारी यांना बक्षिस वितरणानंतर एक सप्ताहाच्या आत पाठवावा.

४) निबंध स्पर्धेसाठी कागद तसेच चित्रकला स्पर्धेसाठी ड्राईंग पेपर शाळेने पुरवावा. लेखन आणि चित्र रंगवण्याचे साहित्य विद्यार्थ्यांनी आणण्याची सूचना द्यावी.

श्री शिवराज्याभिषेक महाविद्यालयीन स्पर्धा

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या ३५०व्या राज्याभिषेकानिमित्त महाराष्ट्रातील विद्यापीठे आणि त्यांच्या संलग्नित महाविद्यालयात खालील स्पर्धांपैकी किमान पाच स्पर्धांचे आयोजन करावे.

१) वक्तृत्व स्पर्धा / निबंध स्पर्धा

अपेक्षित स्पर्धक - पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थी

संभाव्य विषय -

(१) छत्रपती शिवाजी महाराज झाले नसते तर....

(२) श्री शिवराज्याभिषेक

(३) भारतभाग्यविधाता - छत्रपती शिवराय

(४) हिंदवी स्वराज्य ते हिंदवी साम्राज्य

(५) शिवरायांसि आठवावे

प्रत्येक महाविद्यालय स्तरावर वरील स्पर्धांचे आयोजन करावे. प्रथम, द्वितीय, तृतीय आणि दोन उत्तेजनार्थ क्रमांक काढावे.

बक्षिसे

(१) प्रथम - स्मृतिचिन्ह, रु. २,१००/- आणि डॉ. केदार फाळके लिखित शिवराज्याभिषेक पुस्तिका आणि श्री शिवाजी रायगड स्मारक मंडळ प्रकाशित तीन पुस्तकांचा संच

(२) द्वितीय - स्मृतिचिन्ह, रु. १,५००/- आणि डॉ. केदार फाळके लिखित शिवराज्याभिषेक पुस्तिका आणि श्री शिवाजी रायगड स्मारक मंडळ प्रकाशित तीन पुस्तकांचा संच

(३) स्मृतिचिन्ह, रु. १,१००/- आणि डॉ. केदार फाळके लिखित शिवराज्याभिषेक पुस्तिका आणि श्री शिवाजी रायगड स्मारक मंडळ प्रकाशित तीन पुस्तकांचा संच

(४) उत्तेजनार्थ (२ बक्षिसे) स्मृतिचिन्ह आणि डॉ. केदार फाळके लिखित शिवराज्याभिषेक पुस्तिका आणि श्री शिवाजी रायगड स्मारक मंडळ प्रकाशित तीन पुस्तकांचा संच

प्रत्येक महाविद्यालयातून वक्तृत्व आणि निबंध स्पर्धेतून प्रथम क्रमांकाच्या विद्यार्थ्यांची निवड ही विद्यापीठ स्तरावर होणाऱ्या शिवचरीत्र कार्यशाळेसाठी होईल. शिवचरित्र आणि मराठेशाहीच्या अभ्यासाला दिशा मिळावी आणि विद्यार्थ्यांना राष्ट्रभक्तीची प्रेरणा मिळावी हा या कार्यशाळेचा हेतु आहे.

ही कार्यशाळा एक दिवसाची राहील. या कार्यशाळेसाठी श्री शिवाजी रायगड स्मारक मंडळ ही संस्था सहाय्य करेल. या कार्यशाळेसाठी सहभागींचा चहापान, अल्पाहार आणि भोजन तसेच वक्त्यांचा प्रवास-मानधन हा खर्च हा विद्यापीठाने करावा. विद्यार्थ्यांचा प्रवास खर्च हा संबंधित महाविद्यालयाने करावा.

कार्यशाळेचे वेळापत्रक

सकाळी ८ ते ९ नोंदणी, नाष्टा, चहा

९ ते १०.३०

सत्र १ - उदघाटन सत्र

(१) प्रतिमापूजन - ५ मि.

(२) पोवाडा/गीत - ५ मि.

(३) स्वागत - ५ मि.

(४) प्रास्ताविक - १० मि.

(५) आतिथी मनोगत - १० मि.

(६) उद्घाटनपर भाषण - मा. कुलगुरु २५ मि.

(७) आभार - ५ मि.

१०.३० ते ११.३०

सत्र - २ - श्री शिवराज्याभिषेक विषयाची मांडणी

११.३० ते ११.४५ चहापान

११.४५ ते १२.४५

सत्र - ३ गटशः एकत्रीकरण (मुक्तमंथन)

१ ते २ भोजन

२ ते ३

सत्र - ४ - शिवशाहीचे भारतीय इतिहासातील योगदान

३ ते ४ - समारोप सत्र

'छत्रपती शिवाजी महाराजांपासून काय शिकावे?' या सुत्राभोवती समारोपकर्त्याने विषय मांडणी करावी.

४ ते ४.३० - अल्पाहार, चहापान

विद्यापीठ स्तरावर खालीलपैकी किमान चार स्पर्धांचे आयोजन करावे. या स्पर्धेसाठी महाविद्यालयांनी सहभागी विद्यार्थी अथवा समूह पाठवता येतील.

१) चित्रकला

२) रांगोळी

३) पोवाडा स्पर्धा (सांघिक)

४) पथनाट्य स्पर्धा (सांघिक)

५) पोस्टर स्पर्धा